

PEER REVIEW AF TOBAKSPRÆVENTION I STOCKHOLM

**Planlægnings- og Folkesundhedskontoret
Sundhedsforvaltningen
Københavns Kommune**

 **Stockholms läns landsting
Samhällsmedicin**

Drogkampen (DK)

Drogkampen er som navnet antyder en intervention der retter sig imod forebyggelse af anvendelse af Droger. Tobaksrygning og afhængighed af nikotin sidestilles her fx med brug af heroin, kokain og anden narkotika. Droger omfatter flere stoffer end det ordret narkotika gør på dansk hvorfor at betegnelsen : ”Droger”, vil blive brugt i det efterfølgende.

Ordret ”kamp” refererer udover kampen mod droger ligeledes til en konkurrence for samtlige 6 klasser i Upplands Väsby kommun, der udgør kernen i projektet. Upplands Väsby er en kommune i Nordvästra sjukvårdsområdet.

Målet med Drogkampen er at formidle viden via oplevelser der munder ud i en personlig stillingtagen for den enkelte til anvendelsen af droger.

Målsætning kan således opsummeres i :

At formidle viden og oplevelser som resulterer i en personlig stillingtagen til droger- til et ”Liv fri for droger”.

Målgruppen er i en snæver betydning elever i sjette klasse og i en lidt bredere betydning hele netværket/lokalmiljøet der omgiver denne aldersgruppe.

Metode:

Drogkampen er en pædagogisk metode der grundlæggende bygger på interessen på konkurrencer og på at involvere hele netværket omkring de unge i aktiviteten. Aktørerne er således ud over de unge, forældre, personale på skolerne, private sponsorer, kirker, lokal politiet, foreninger og lokalsamfundet i det hele taget. Alle sjette klasser i kommunen, 19 i alt ca., 500 elever, deltager i konkurrencen.

Selve konkurrencen består af fem dele, hvoraf de første 4 bedømmes således at hver klasse få en karakter for det produkt der er ydet. Således fremkommer der slutteligt en vinder. Der er tale om:

Opvarmningen:

Skoleklasser blev i denne fase sat til at diskutere ”de fire livsvilkår” som indgår i konkurrencen: mig selv, mine relationer, samfundet og miljøet. Opgaven bestod i at diskutere med en række konkrete spørgsmål med klassekammeraterne og forældrene og slutteligt fremstille diskussionen skriftligt til bedømmelse. Et spørgsmål kan fx være: ”Hvorfor er det ekstra farligt at indtage droger når man er ung?

Starten:

Består af en fælles arrangement hvor der bliver undervist og fortalt om droger. Klasserne får i denne sammenhæng point efter hvor mange der møder op fra klassen.

Kampen:

Kampen forløb over tre måneder og bestod af klasserne skulle løse flere opgaver. Fx blev der trykt spørgsmål/opgaver i den lokale avis, som klasserne skulle besvare og således få point.

Finalen:

Selve finalen blev afholdt ved et tre timers arrangement en lørdag eftermiddag hvor børnene løste en række opgaver.

Festen:

Prisoverrækkelse og disko aften for de medvirkende..

Rammen for projektet er i høj grad baseret på at involvere skolerne, forældrene, private sponsorer, kirkesamfundet, foreninger, lokal politiet og Lensstyrrelsen. Budgettet var for 1998/99: 539.900 sv kr. og for perioden 1999/2000: 475.000 sv kr.

Evaluerings/utvædering:

Der foreligger ikke nogen egentlig evaluering af projektet. Der bliver dog lavet en holdningsundersøgelse der undersøger deltagernes holdning til narkotika efter at have deltaget i Drogkampen. 368 elever har således besvaret spørgsmålet "På hvilken måde har Drogkampen forandret din holdning til narkotika"? Majoriteten af besvarelsener centrerer sig om : "Min holdning er ikke blevet påvirket"- 42% og : "Min holdning er blevet mere negativ"- 46%. Det fremgår ikke hvilken holdning som de 42% havde, der ikke var påvirket af Drogkampen.

Anbefalinger:

Set fra et dansk synspunkt er fremstillingen af rygning som ligestillet med anvendelsen af fx narkotika interessant. Det ville være særligt interessant hvis der i projektet var en redegørelse for om denne ligestilling i særlig grad påvirker formidlingen vedr. rygning. Det er jo påvist at nikotin er et vanedannende stof på linie med narkotika og som sådan er ligestillingen relevant. Det formidlingsmæssige aspekt- om denne ligestilling er nyttig er derimod uafklaret.

Projektet arbejder meget fint med ideen om at forandring og holdningspåvirkning sker i de nære netværk,- skole, familie osv. Og må antages alene på den baggrund at være virksomt.

Det meget store engagement som projektgennemførelsen er præget er meget imponerende. Vi har det indtryk at netop de projektansvarliges store engagement er medvirkende til at det er muligt at involvere det lokale netværk og det store antal børn der deltager i projektet.

Dette forhold er samtidig en stor udfordring i fremtiden idet forankringen og kontinuiteten i det fortsatte projekt og implementeringen af lignende projekter i andre dele af verden forudsætter at projektlederen har det samme store engagement – er en "ildsjæl"- i samme omfang som i det nærværende projekt.